

På Knatteskutt i Hudiksvall går ett tiotal barn den här vårterminen. Höstarna är mer populära. Då är grupperna fler och även åldersindelade. Kristine Djuvanvat, 22 år, är ledare.

Små skutt mot mer privat idrott

AB Svenska Idrottsfrämjandet är det största rikstäckande företaget på en växande marknad för privat barn- och ungdomsidrott. Gustav Einarsson är entreprenören med rötterna i det ideella.

TEXT Johan Pihlblad

På tio år har han byggt ett mindre idrottsimperium som rymmer cirka 16 000 barn och ungdomar på 150 olika orter i landet. Svenskt näringsliv utsåg honom till Kronobergs mest företagsamma person 2014. Nu satsar Gustav Einarsson på att få fler människor i rörelse.

– I framtiden har jag en vision att erbjuda träning för alla åldrar, även vuxna.

Det hade varit bra, säger han.

Gustav Einarsson är företagets grundare, styrelseordförande och ägare. Svenska Idrottsfrämjandets guldkalv heter Knatteskutt, en idrottsskola för barn mellan tre och sju år.

– Där har vi träffat så rätt. Det finns ett tydligt behov hos en väldigt tydlig målgrupp. De flesta föräldrar med sunda

De flesta föräldrar med sunda värderingar vill gärna att deras barn ska få möjlighet att prova olika idrotter. På Knatteskutt får man göra det på ett lekfullt sätt.

värderingar vill gärna att deras barn ska få möjlighet att prova olika idrotter. På Knatteskutt får man göra det på ett lekfullt sätt. Sedan kan man börja i föreningsidrotten något år senare, säger han.

SKAPA NÅGOT EGET

Tennis är Gustav Einarssons sport. Efter gymnasiet arbetade han fyra år som tränare på heltid i Sandareds tennisklubb utanför Borås. På somrarna, när föreningen gick på semester, jobbade han istället på ett privatägt tennisläger för ungdomar. Idén om att starta något eget började spira.

Han valde att studera coaching och sport management i Växjö. Samtidigt satsade han allt på att det sommarläger han hade format i sitt huvud skulle bli verklighet hemma i Sandared.

– Jag jobbade säkert 30–40 timmar i veckan under tiden jag pluggade. Direkt när föreläsningarna var slut sprang jag hem till min lilla studentlägenhet. Helgerna var det bästa som fanns. Då hade man jättemycket tid att jobba både lördag och söndag.

Exakt vad som drev honom har han svårt att förklara.

– Jag ville bygga någonting, skapa något själv. Det är entreprenörens drivkraft. Jag har samma drivkraft nu när vi har nya planer för framtiden. Att de skulle handla om idrott var ändå givet. Jag skulle nog aldrig kunnat starta någonting annat. Inte då.

Verksamheten fick namnet Sweden Sport Academy. I sommar fyller sommarlägren tonår och har växt till flera orter i de södra delarna av Sverige. Ett veckoläger, eller camps som de kallas, riktar sig till tjejer och killar 10–16 år som vill få extra träning i fotboll, handboll, innebandy, tennis, simning eller dans – samtidigt som många av deras konkurrenter och lagkamrater tar det lugnt på stranden.

– År 2006 när jag tog min kandidatexamen omsatte vi ungefär en miljon. Då var det på gränsen att jag skulle kunna leva på det. Jag tog den chansen, säger Gustav Einarsson.

FOTO Laszlo Mag

Gustav Einarsson, Knatteskutts grundare och ägare.

Fakta Knatteskutt

Startade år 2007.

Idrottsskola för barn mellan tre och sju år med träning 50 minuter i veckan under tio veckor.

Knatteskutt har två inriktningar att välja mellan: Idrott – volleyboll, gymnastik, friidrott, fotboll, orientering med mera.

Dans – streetdance, Bollywood, breakdance, afrodans med mera.

På sju år har verksamheten vuxit från 8 till omkring 150 orter i Sverige.

I dag knatteskuttar cirka 15 000 barn per år.

Cirka 600–700 ledare är anställda under höstterminerna då aktiviteten är som störst.

PROVA TIDIGT

På kontoret i Växjö anställde han för första gången en administrativ kollega. Samtidigt började arbetet med ett nytt koncept, som några år senare fick namnet Knatteskutt.

Affärsidén bygger på tanken att vända sig till småbarnsföräldrar vars barn ännu inte är med i någon idrottsförening. Det stimulerar barnens intresse för idrott och gör det enklare att sedan välja att gå med i en förening när man blir äldre, menar Gustav Einarsson.

– Jag hade funderat ganska länge på idén. När de är 4–5 år får föreningarna inget lokalt aktivitetsstöd och har ofta ingen organiserad verksamhet ännu. Knatteskutt är prova på. Du spelar fotboll en gång på tio veckor. Du lär dig ingen fotboll alls, du bara provar. Vill du lära dig på riktigt börjar du när du är sex eller sju i en förening. Vi konkurrerar inte med det, vi gör något annat.

KRITIKEN OCH POLITIKEN

Parallellt med jobbet i ett växande företag satsade Gustav Einarsson dessutom på en politisk karriär. I valet 2010 röstades han in kommunfullmäktige i Växjö för socialdemokraterna och fanns på valberedning-

ens lista på kandidater till riksdagen.

Två år senare, i samband med att han blev pappa för första gången, hoppade han av politiken.

– Det var också svårt att kombinera politiken med att driva ett privat företag inom idrott, medger han.

Att vara aktiv socialdemokrat och samtidigt sköta ett företag höjer inga ögonbryn. Men att tjäna pengar på barn- och ungdomsidrott, folkrörelsernas flaggskepp, är en känslig fråga – även utan s-märkt partibok.

Knatteskutts kvalitet ifrågasattes också i lokala medier. Besvikna föräldrar på olika platser i landet talade ut om att de inte fått valuta för det de betalat för.

– Man ska komma ihåg att det här inte var i Stockholm, det här var på en mindre ort. Och sitter man i fullmäktige samtidigt blir man rätt så granskad. På ett sätt tycker jag att det var ganska skönt att hoppa av politiken där.

Privata alternativ i idrotten är fortfarande en laddad fråga för många föreningsmänniskor av den gamla stammen. Men debatten, som var het för några år sedan, har klingat av, anser han.

– När vi startade idrottsskolan 2007 var vi med en hel del i media, bland annat i morgonsoffan på TV4. Det skulle inte ske i dag åtta år senare. Det har blivit mer en normal del av idrotten i Sverige.

MER PRIVAT IDROTT

De ideologiska invändningarna handlar om att privata verksamheter gör idrotten dyrare och mer ojämlig, och att de bidrar till att urholka det ideella engagemanget – den demokratiska idrottsrörelsens livsnerv.

Men ett minskat ideellt engagemang är något vi får vänja oss vid, tror Gustav Einarsson. De flesta föräldrar tänker annorlunda i dag. De betalar för en tjänst och bryr sig inte om vem som utför den. För

Ett minskat ideellt engagemang är något vi får vänja oss vid. De flesta föräldrar tänker annorlunda i dag. De betalar för en tjänst och bryr sig inte om vem som utför den.

dem betyder inte ett medlemskap automatiskt att man också behöver ta ansvar för föreningen. Få är beredda att sitta i en styrelse eller att ta på sig andra ideella uppdrag.

– Det gäller även vår lilla tennisklubb. Föräldrarna betalar medlemsavgift och om de inte tycker att verksamheten funkar kommer de och vill ha pengarna tillbaka.

Själv är Gustav Einarsson en frontfigur för det nya, men samtidigt en produkt av det traditionella. Hans resonemang skulle kunna uppfattas som en paradox.

– Jag tänker en massa om det här så klart. Jag tillhör delvis den gamla stammen. Jag är själv ordförande i en tennisförening här i Växjö och jobbar ideellt med det. Jag är en föreningsmänniska. Jag gillar ideellt arbete och tycker att folkrörelseidrotten är något väldigt fint som vi har här i Sverige. Sedan blir den allt mer svår att genomföra, säger han..

Färre ideellt arbetande människor leder också till att professionaliseringen ökar inom föreningarna. I tennisklubbar är det vanligt med avlönade tränare och Gustav Einarsson tycker sig se den utvecklingen även i de större lagidrotterna.

– Då blir ju steget inte heller så långt till att man som professionell tränare lika gärna startar ett företag. Det kommer att komma ännu mer av det.

DYRARE I STORSTAN

I dag är Knatte-skutt företagets klart största verksamhet. Gustav Einarsson hoppas på över 15 000 deltagare år 2015.

– Jag skulle anmäla min äldsta son i

höstas, men det var fullt. Han får vara med på tennisen på lördagarna istället, säger han med ett skratt.

Svenska Idrottsfrämjandet för ingen statistik över vilka barnen är som knatteskuttar runt om landet.

– Vi har inte gjort några beräkningar på det. Min bedömning är att det inte är någon stor skillnad mellan könen. Skulle man göra en socioekonomisk bedömning av vilken typ av föräldrar som barnen har tror jag däremot att vi har en rätt så hög andel med högskoleutbildning. Etnisk bakgrund har vi inte heller några siffror på.

En termin á tio träningar med Knatteskutt kostar cirka 1 000 kronor. Avgiften

FOTO Johan Pihlblad

Vera Afeworki 2,5 år. Hon är yngst i gruppen och tycks också ha roligast.

Barnen som går på Knatteskutt får prova olika idrotter efter ett särskilt schema. Den här dagen i Hudiksvall står friidrott på programmet. Viggo Hjern testar den svåra konsten att hoppa höjd.

skiljer sig mellan olika platser i landet. Bor man i en stad med högt kostnadsläge betalar man också mer. I Stockholms city är avgiften 1 450 kronor. I Hudiksvall 950 kronor.

– Det är inte jättebilligt. Men det är nog ungefär vad det kostar i dag. Det finns föreningar som är både dyrare och billigare än vad vi är. Vi försöker ändå hålla så låga avgifter vi kan utifrån de förutsättningar vi har. Vi har ett kontor med ganska många anställda människor, när vi bokar våra idrottshallar betalar vi oftast dubbelt så mycket som en idrottsförening, våra ledare har lön, vi får inga bidrag och så vidare.

DAGS ATT GASA

Han lovordar de föreningar, ofta små, som anstränger sig för att hålla avgifterna nere och riktar samtidigt kritik till de klubbar där resurserna istället tenderar att gå till representationslaget.

– Föreningar har en massa ekonomiska fördelar som inte vi har. Då ska de också ha en låg avgift, det ska inte vara dyrt att hålla

på med idrott då. De föreningar som är dyrare än oss har inte lyckats någonstans. Jag tror att Riksidrottsförbundet verkligen skulle se till att pengarna går till att hålla nere avgifterna och öppna dörrarna för fler. Det tror jag inte alltid att de gör.

Efter ett halvårs pappaledighet är nu Gustav Einarsson redo för nya satsningar. Med start i höst erbjuder Knatteskutt träning även för barnens föräldrar. Det sker först på prov i ett mindre antal orter. Mer vill han inte avslöja.

– Nu är det dags att gasa igång lite nya grejer. Det är väl det jag gör – försöker gasa.

Fakta Svenska Idrottsfrämjandet

Svenska Idrottsfrämjandet AB är företaget bakom Knatteskutt och har sitt säte i Växjö. Företaget driver även Sweden Sport Academy, som erbjuder sommarläger för barn och ungdomar 10–16 år i fotboll, handboll, innebandy, simning eller dans. Företaget omsatte cirka 20 miljoner år 2014.